

Voorwoord

Welkom bij het veertiende nummer van *Kinderen in Europa*. Het thema van dit nummer is 'kunst en jonge kinderen'. Joan Parr van de Scottish Arts Council is gastredacteur. Zoals gebruikelijk brengen we in dit tijdschrift vergelijkende informatie uit verschillende Europese landen. Dit keer gaat het over de plaats van de kunsten in het curriculum voor jonge kinderen. We houden ook een discussie over de betekenis en het belang van het onderwerp. Daarnaast geven we enkele levendige voorbeelden uit de praktijk, van mensen en plaatsen waar er gewerkt wordt met kunst en jonge kinderen, van Portugal tot Zweden, van Noorwegen tot Italië en van Brazilië tot Palestina. Samengevat kunnen we zeggen dat kunst meer dan belangrijk is voor kinderen en volwassenen. Kunst vormt de kern van het leerproces, de opvoeding en het goede leven: het is een verworven recht voor alle kinderen.

Kinderen in Europa wordt op dit moment verspreid in de meeste West-Europese landen en in alle talen van de gastlanden. We zijn verheugd dat dit nummer ook zal verschijnen in twee landen in Centraal en Oost-Europa: Polen en Roemenië. We hopen dat het het begin is van een groeiend partnerschap op lange termijn. Het zou nogmaals onderstrepen dat we écht een magazine zijn voor en over kinderen in Europa.

Peter Moss,
Hoofdredacteur

KINDEREN in Europa

Hoofdredacteur:
Peter Moss

Gastredacteur nummer 14:
Joan Parr

Vertalingen:
Benedikte Van Eeghem VBJK

Eindredactie:
Wilma schepers, Anke van Keulen, CCI

Opmaak:
Jens Klennert, Tania Miguez

Foto's:
Netwerk Children in Europe; S. 21, 28, 29
Jochen Fiebig; S. 30, 31 Caroline Boudry

Druk:
Colordruck Zwickau

Kunst en creativiteit tijdens de kinderjaren

Colwyn Trevarthen pleit voor kunst als een elementaire menselijke behoefte en als de basis voor leren, voor ontwikkeling en voor het leven zelf.

Dappere dromen

Vea Vecchi introduceert de betekenis van het atelier in Reggio Emilia voor het leerproces.

Een curriculum voor creativiteit en kunst

Ida Berendsen verduidelijkt het grote belang van esthetische activiteiten in de opleiding van Deense pedagogen.

De meningen die in »Kinderen in Europa« verwoord worden, geven de zienswijze weer van de auteur van het betreffende artikel en vallen niet noodzakelijk samen met de overtuiging van de hoofdredacteur of het redactieberaad.

Gedrukt op chloorvrij Papier.

Met steun van de Bernard van Leer Foundation en Kind en Gezin.

»Kinderen in Europa« wordt verspreid door VBJK (België/Vlaanderen) en Childcare International (CCI/Nederland). Voor meer informatie zie de achterpagina. Voor informatie over de wijze waarop u exemplaren van *Kinderen in Europa* kunt verkrijgen, stuurt u een e-mail aan: info@childcareinternational.nl of info@VBJK.be.

In dit nummer

- 4-5 **Werken met kunst; Een universeel recht en een voordeel**
Joan Parr, gastredacteur
- 6-9 **Kunst en creativiteit tijdens de kinderjaren**
De psycholoog Colwyn Trevarthen en zijn collega's uit Portugal, Noorwegen, Frankrijk en Zweden pleiten voor kunst als een elementaire menselijke behoefte en als de basis voor leren, voor ontwikkeling voor en het leven zelf.
- 10-11 **Kunst omwille van de kunst?**
Richard Holloway over de intrinsieke waarde van kunsten en spel.
- 13 **Kunst in de opleiding voor pedagogisch begeleiders van jonge kinderen**
Een vergelijking van de EU-landen.
- 12 **Goed dat het Cultuurteam er is!**
Over het Cultuurteam, dat inspiratie, middelen en ondersteuning biedt aan voorschoolleiders en kleuterleerkrachten in Halmstad, Zweden.
- 14-17 **Dappere dromen**
Vea Vecchi introduceert de historie, het gedachtegoed en de bijdrages die het atelier in Reggio Emilia (Noord-Italië) heeft geleverd aan het leerproces.
- 18 **Creativiteit – nee, dank je!**
Piero Saccheto verklaart zijn bezorgdheid over hoe het woord 'creativiteit' vandaag vaak wordt gebruikt.
- 19 **I Kunst in het curriculum...**
Een vergelijking van de EU-landen.
- 20-21 **De werkelijkheid veranderen**
Ana Angélica Albano denkt na over het belang van kunst als een taal, en hoe een goede artistieke opleiding die kan blootleggen en onderhouden.
- 22-23 **Een plaats voor kunst**
Hoe een kleine gemeenschap in Noorwegen het leefmilieu gebruikt als middel om kunst te stimuleren.
- 24-25 **Eén muisklik verwijderd**
Over hoe het internet het onderwijs kan veranderen en kinderen toegang geeft tot artistieke mogelijkheden.
- 26-27 **Een curriculum voor creativiteit en kunst**
Ida Berendsen verduidelijkt het grote belang van esthetische activiteiten in de opleiding van Deense pedagogen.
- 28-29 **Over Kunst en Leren**
In plaats van over 'kunst' en 'creativiteit' te spreken, kunnen we het bij jonge kinderen beter over 'taal' hebben.
- 30-32 **Muziek in Palestina**
Zelfs in de moeilijkste omstandigheden kunnen kunsten een belangrijke bijdrage leveren aan opgroeiende kinderen. We richten de focus op muziek in Palestina, en maken kennis met drie sprekende voorbeelden.
- 33 **De kunstkar**
Kunst als voertuig voor het bevorderen van gelijke kansen voor ouders in school, kindercentrum en buurt.
- 34 **Boeken**